

กิตติกรรมประกาศ

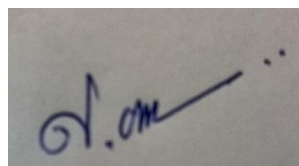
รายงานการวิจัยเรื่องการปฐมพยาบาลด้วยการแพทย์แผนไทย : การช่วยกู้ชีวิตตนเองด้วยสองมือในผู้สูงอายุเปรียบเทียบกับสัญญาณชีพ สำเร็จได้ เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษาแนะนำ ความคิดเห็นและกำลังใจ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา อาจารย์และ เจ้าหน้าที่ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำที่ได้ให้ความช่วยเหลือและ ประสานงานการติดต่อเป็นอย่างดีด้วยอัธยาศัยไมตรีที่อบอุ่นเป็นกันเอง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วรางคณา จันทร์คง ที่ได้ให้คำชี้แนะและตรวจสอบรายงานการวิจัยทุกขั้นตอน ให้สำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์

ขอขอบพระคุณประธานชุมชน ผู้สูงอายุและ ชาวชุมชน วัดสวัสดีวารีสีมารามและ นครไชยศรี ที่ได้ให้ความร่วมมือตอบแบบทดสอบและ ร่วมทดสอบซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้รายงานการวิจัยสำเร็จ ล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและ ขอขอบคุณพี่และน้องที่ได้ช่วยส่งเสริม สนับสนุนกระตุ้นเตือนและ เป็นกำลังใจตลอดมาให้ผู้เขียนจัดทำรายงานการวิจัย

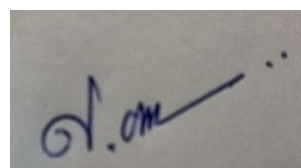

นางสาวณัฐสินี แสนสุข
สิงหาคม 2558

คำนำ

เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์และสาธารณสุข ทำให้ประชากรอายุยืนยาวขึ้นเกิดลักษณะประชากรผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งโดยการกำหนดเกณฑ์ของ สหประชาชาติ ถือได้ว่าสังคมไทยได้เข้าสู่“ภาวะประชากรสูงอายุ” (population ageing) และได้จัดทำกฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุชื่อว่าพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ในคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ แต่ชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุกลับมีคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำ ขาดความสุขถูกทอดทิ้งให้โดดเดี่ยว พร้อมกับโรค ภัยไข้เจ็บที่ต้องทนทุกข์ทรมาน โดยเฉพาะ โรค ไม่ติดต่อกันได้แก่ โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิต โรคหัวใจและหลอดเลือดหัวใจ โรคสมองและหลอดเลือดสมอง โรคสมองเสื่อม โรคข้อเข่าเสื่อม หรือ โรคซึมเศร้า เป็นต้น ซึ่ง อาจเป็นสาเหตุให้เกิดภาวะวิกฤติต่างๆเช่น หัวใจหยุดเต้น อุบัติเหตุลื่นล้มล้มบ่อและ ต้องเป็นภาระค่าใช้จ่ายต่อตนเองครอบครัวและประเทศชาติ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อหาแนวทางการช่วยเหลือผู้สูงอายุเบื้องต้นถ้าเกิดภาวะวิกฤติต่อตนเองโดยผู้สูงอายุเองหรือ ผู้ดูแลผู้สูงอายุ ให้สามารถดูแลตนเองได้เบื้องต้นหรือจนกว่ามี การส่งต่อการรักษาที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันประชาชนผู้สูงอายุจากภาวะวิกฤติการขาดออกซิเจน จนสมองตายเกิดภาวะพิการหรือเสียชีวิต และสามารถกลับมาใช้ชีวิตอย่างแข็งแรงโดยเร็วอย่างยั่งยืน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ไม่เป็นภาระของสังคม ประเทศชาติ และใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าในด้านการดูแล และ การสร้างเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ต่อไป

(นางสาวณัฐสินี แสนสุข)
วิทยาลัยสหเวชศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
ABSTRACT	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
คำนำ	(4)
สารบัญ	(5)
สารบัญตาราง	(7)
สารบัญภาพ	(8)
สัญลักษณ์และคำย่อ	(9)
บทที่1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามวิจัย	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	2
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น	2
1.7 ข้อจำกัดของการวิจัย	2
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
บทที่2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 แนวคิดและทฤษฎีพยาธิสภาพและการตรวจวัดสัญญาณชีพ	4
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการนวดกดจุดตามหลักการแพทย์แผนไทย	9
2.3 สรุปและกรอบแนวคิดของการวิจัย	12
บทที่3 วิธีดำเนินการวิจัย	14
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	14
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	14
3.5 ระยะเวลาทำการวิจัย ตลอดโครงการวิจัย	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 ตัวอย่างแบบบันทึกสัญญาณชีพ	15
บทที่4 ผลการวิจัย	16
4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้สูงอายุ	16
4.2 ค่าการวัดสัญญาณชีพก่อนและหลังการทดลองกวดจุด	17
4.3 การกระจายข้อมูลโดยรวมสัญญาณชีพเป็นโค้งปกติ	19
4.4 การทดสอบความสัมพันธ์ของกลุ่มเปรียบเทียบ	21
4.5 การเปรียบเทียบสัญญาณชีพค่าการวัดก่อนและหลังการกวดจุดนาน 5, 10 วินาที	22
บทที่5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและ ข้อเสนอแนะ	24
5.1 สรุปผลการวิจัย	24
5.2 อภิปรายผล	24
5.3 บทสรุป	25
5.4 ข้อเสนอแนะ	26
บรรณานุกรม	27
ภาคผนวก	28
ประวัติผู้ทำรายงานการวิจัย	29

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวน ร้อยละ จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ	16
4.2 จำนวน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน จำแนกตาม ก่อนการทดลองกตจุดของสัญญาณชีพ	17
4.3 จำนวน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน จำแนกตามหลังการทดลองกตจุดของสัญญาณชีพนาน 5, 10 วินาที	18
4.4 ค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(r) ของกลุ่มก่อนและ หลังกตจุด 5, 10 วินาที	21
4.5 การเปรียบเทียบสัญญาณชีพค่าการวัดก่อนและหลังการกตจุดนาน 5, 10 วินาที	23

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	8
2.2	8
2.3	10
2.4	11
4.1	19
4.2	19
4.3	20
4.4	20

สัญลักษณ์และคำย่อ

สัญลักษณ์	ความหมาย
$\bar{X}$	แทนค่าเฉลี่ย
S.D.	แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
V	แทนค่าความแปรปรวน
N	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
r	แทนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
t	แทนค่าใช้พิจารณา Paired t-test
BPs	แทนค่าความดันโลหิตช่วงบน
BPd	แทนค่าความดันโลหิตช่วงล่าง
P	แทนค่าอัตราซีพจร
R	แทนค่าอัตราการหายใจ
Min	แทนค่าต่ำสุด
Max	แทนค่าสูงสุด